

Přednáška - Suhotra Svámí

Bhagavadgíta 6.41, Praha 19.11.1998

Téma: Původ démonů a černé magie

*prāpya puṇya-kṛtām lokān
uṣṭvā śāśvatīḥ samāḥ
śucīnām śrīmatām gehe
yoga-bhraṣṭo 'bhijāyate*

Neúspěšný yogí se po mnoha letech života plného požitku na planetách zbožných živých bytostí narodí v rodině ctnostných či vznešených a zámožných lidí.

Význam: Neúspěšní yogīni se dělí do dvou skupin: první zažili pád po dosažení jen malého pokroku a druzí až po dlouhodobém provádění yogy. Yogī, který patří k první skupině, spěje na vyšší planety, kam se mohou dostat zbožné živé bytosti. Když tam stráví mnoho let, je poslán zpět na planetu Zemi, kde se narodí v rodině počestného vaišnavského bráhmany nebo vznešených obchodníků.

Jak vysvětlí poslední verš této kapitoly, skutečným účelem yogy je dosáhnout nejvyšší dokonalosti, vědomí Kṛṣṇy. Těm, kdo tak dlouho nevytrvají a podlehnou hmotným svodům, je milostí Pána umožněno plně uspokojit své hmotné sklony. Poté dostanou příležitost žít bohatým životem v ctnostných nebo vznešených a zámožných rodinách. Ti, kdo se v nich narodí, tak mohou využít materiálních možností a snažit se pozvednout na úroveň úplného vědomí Kṛṣṇy.

Suhotra Svámí: To je část odpovědi Pána Kṛṣṇy na Arjunovu pochybnost. A toto je na konci šesté kapitoly a týká se to *dhjána jógy*. Pán Kṛṣṇa mluví o využití systému *aštánga-jógy*, rozvíjení realizace Pána v srdci. Protože Arjuna je válečník a tady ho čeká plnění povinností na bitevním poli. Říká, že tento jógový proces je pro něj moc těžký, protože mysl je tak neklidná a neovladatelná a velice silná. Arjuna říká: „Zdá se být mocnější než vítr a jak můžeme ovládat vítr?“ Arjuna pokládá za velice obtížné tento systém zvládnout. A Pán Kṛṣṇa nejdříve odpovídá: „Ano, je těžké ovládnout mysl, ale je možné toho dosáhnout stálou praxí. Ale Arjuna má stále pochyby a ptá se, co se stane s tím, kdo z této cesty odpadne. Neztratí všechno? Nebude jako mrak, který vítr rozfouká do všech stran? Pán Kṛṣṇa odpovídá ve více verších, ale tady v té sloce 41 je klíčový bod. Říká, že neúspěšný jógí bude povznesen k životu na nebeských planetách a po dlouhé době požitku tam se znovu narodí na zemi. A říká, kde se narodí - *sučinam śrīmatam gehe* ...

To znamená v rodinách zbožných, ctnostných lidí a také prosperujících lidí. A Šríla Prabhupáda mluví ve výkladu o aristokratických rodinách. Jinými slovy, takový *jógí* se narodí ve velice pěkné situaci. A v následující sloce 42 mluví o nejlepším možném případě, kdy se *jógí* narodí v rodině transcendentalistů. To znamená, že bude mít nejen dobré hmotné podmínky, ale už od narození bude dostávat pokyny ohledně duchovního poznání. Takže Pán Kršna ujišťuje Ardžunu, že není vše ztraceno, když někdo v jednom životě z cesty poklesne. Vidíme také, že stejný bod naznačuje i v jiných verších v Gítě - *nehābhikrama-nāço 'sti pratyavāyo na vidyate...* Pán Kršna ujišťuje, že když někdo udělá jen krok na této cestě, tak bude zachráněn před tím nejhroznějším strachem, že poklesne do nižších životních druhů.

Potom je ještě další slavný verš, který se týká *bhakti jogína*, který může poklesnout k nějakým ohavným činnostem. Pán Kršna ujišťuje, že pokud má víru a je stále věrný a setrvává na cestě *bhakti jogy*, tak i když poklesne k ohavným činnostem, bude zase brzy napraven. To jsou pěkná ujištění od Pána, který povzbuzuje, aby nebyl nikdo zklamaný z nějakých neúspěchů na cestě oddané služby. Teď přichází ale. O tom „ale“ se mluví v sedmé kapitole Bg., konkrétně v 15. a 16. verši. V těchto dvou verších Pán mluví o dvou skupinách lidí, kteří mají *krita*. Slovo *krita* se pojí se slovem *karma* a znamená zásluhy. Ten, kdo má zásluhy, provedl záslužné činy, které napomáhají pokroku v lidském životě. Ale jsou dva druhy osob, které mají tuto *krita*. Jeden druh jsou *duškritina* a druhý *sukritina*. *Duškritina* je osoba, který využívá svých zásluh, které získala v minulém životě, ke konání zla. *Duškritina* je jiný název pro démona.

Ve védských písmech vidíme, že démoni a polobozi pocházejí ze stejné rodiny. Všichni jsou dcery a synové velkého mudrce Kašjapi Muniho. Ti, kdo se narodili jeho ženě Aditi, se jmenují Aditjové. Konkrétně je to dvanáct polobohů, z nichž každý zaujímá postavení boha Slunce vždy v jednom měsíci. Mezi ně se počítá Varunadeva, který je hlavním z Aditjů. Dále polobůh Arjaman a polobůh Mitra. Je tam také jedna inkarnace Pána, Pán Vámanadev. To jsou polobozi neboli *surové*, kteří jsou všichni oddaní Pána, jelikož působí v roli Súrji, boha Slunce. To znamená, že jsou všichni služebníky Súrja-Narájana. Skutečná síla Slunce, která zaplavuje celý vesmír, pochází z podoby Pána Súrja-Narájana. Tito polobozi se střídají jen aby řídili kočár vezoucí Slunce s celým množstvím té energie a aby ho řídili po celém vesmíru. Potom jsou další synové Kašjapy Muniho zvaní Dajtjové a Dánavové. Ti se narodili manželkám Diti a Danu. A ti jsou stejně mocní jako Aditjové. Původně byli všichni jedna velká šťastná rodina. Všichni přebývali v nebeském světě a všichni dělali oběti, zbožné činnosti. Ale potom došlo k rozdílným názorům a ti, kdo prosluli jako démoni, měli námitky proti tomu obětovat všechno Višnuovi. Byli víc připoutaní k vlastní sobecké radosti. Prosluli tedy jako *asurové*.

Toto slovo se vysvětluje různými způsoby. Jedním je ten, kdo si chce užívat tohoto života a další výklad je ten, kdo se staví proti *surům* neboli polobohům. Oni se rozhodli jít svou vlastní cestou. Stavět se proti polobohům. Když se to stalo, tak Pán Brahma musel udělat ve vesmíru příslušné uspořádání. Jinak by se na nebeských planetách bojovalo. Proto byla těmto *asurům* zpřístupněna *bila-svarga* neboli nižší nebeské planety. Pán Brahma dal těmto démonům jejich vlastní vědu, jelikož odmítli védskou cestu polobohů. Dal jim vědu v podobě černé magie. Všechny esoterické a éterické záležitosti pocházejí z démonské energie. Černá magie je způsobem, jak si užívat tohoto hmotného světa a alespoň na nějakou dobu se udržovat mimo dosah reakcí. V popisu této *bila-svargy*, nižšího systému, nacházíme, že všechno je tam pěkně zařízeno pro smyslový požitek. Je tam jeden hlavní kouzelník, černý mág, Majadánava. Je tam také jeho syn Bali, který má celou univerzitu černé magie, na planetárním systému Atala. Učí tam 96 forem černé magie. Jeho univerzitu navštěvují všichni démoni a čarodějové. Dostávají také diplom. Poznání z této univerzity černé magie je určeno k využití pro smyslový požitek. Exotické drogy, které způsobují, že se člověk cítí silný jako 10 000 slonů. Jsou tam také krásné ženy, které mají rády sex. Dávají ty drogy mužům, kteří se jim líbí. Ti jsou pak omámeni a posedlí chtíčem a ženy si s nimi užívají. Takže ti, kdo mají silné touhy, kam jinam by měli jít než na *Bila-svargu*? To je *duškritina* – mají své zbožné zásluhy, nejdou do pekla. Tam chodí jen ti, kdo žádné nemají. Ale nechtějí je použít ve službě Kršnovi. Proto je tu takové speciální místo.

To vidíme i v lidské společnosti, že se lidé dělí podobně. Na oddané a antioddané. Vidíme i přesuny mezi těmito dvěma skupinami. My jsme příkladem antioddaných, kteří se stali oddanými. To je milost hnutí Pána Čaitanji. Teď je *Kali-yuga*, což je věk, kterému vládne démon Kali. Každý, kdo se v tomto věku narodí, je *kaličela* neboli žák Kaliho. A skoro každý je vytrénovaný k provádění hříšných činností. Ale hnutí Pána Čaitanji se přesto šíří po světě a vybírá ty *kaličely* a dělá z nich *kršna-bhakty*. Tak člověk získává zbožné výsledky. Principem oddané služby je, že vše zaměstnává jen ve službě Kršnovi. Vidíme ale i osoby, kteří jsou *duškritá* a kteří poté, co byli spojeni, oddělují věci od služby Kršnovi. A přidávají se k táboru *asurů*. To bychom měli také chápat. Kršna říká: *na má duškritino múdha prapadjante ...* – ti ničemové, kteří jsou naprosto hloupí, nejniže stojící z lidí, ti, jež o poznání připravila iluze, ti, kteří přijímají ateistickou povahu démonů, se Mi neodevzdávají. Kršna má pro ně vyhrazenou speciální kategorii. Liší se od těch *jóga-braštů*, kteří poklesli poté, co se upřímně snažili o duchovní život. To je poklesek, který je považován za náhodný a zaviněný špatnou společností. Ale *duškritina* je ten, co se vědomě odvrátí od společnosti oddaných stejně, jako se původně démoni odvrátili od polobohů. Pomlouvají oddané Pána. A hledají útočiště u černé magie. I moderní věda je formou černé magie. A Pán Kršna je umísťuje do speciální kategorie *duškritina* a říká, že jsou přitahováni démonskou povahou.

V 16. kapitole mluví o víře démonů. A v 16. kapitole, 19. sloce – *tān ahaà dviñataù krürān saàsāreñu narādhamān ...* – mluví o jejich osudu – záštiplné a zlomyslné, nejniže postavené z lidí, věčně vrhám do oceánu hmotné existence do různých démonských druhů života. V dalším verši říká, že dosahují toho nejodpornějšího stavu bytí. Kršna říká: Já to dělám. Mluví totiž o velice speciální třídě lidí, kteří s ním měli vztah. Říká, že pokud se stanou démony, tak Já je prostě vrhám dolu a držím je tam. My se nechceme dostat do této kategorie. Kdyby nás Kršna tlačil dolů, bylo by velice těžké dostat se nahoru. Jedině milostí čistého oddaného. Jak říká Šríla Prabhupáda, čistý oddaný je milostivější než Kršna a teď vidíme proč. Protože Kršna říká, Já je vrhám dolu, ale oddaný je tak milostivý, jako např. Nárada Muni, že chodí do těch nejtemnějších končin a káže tam démonům. Je známou skutečností, že mezi nebeskými hady Nágy, kteří jsou považováni za jeden z démonských druhů, jsou také oddaní. I Kálíjanág se stal oddaným. A jeho manželky už oddané byly. Všechno to byli hadi. Takže oddaní jsou milostivější.

Původní duchovní mistr, který každému ukazuje, jak působit jako *guru*, je Pán Balarám. Ten se také zjevuje jako Pán Nitjánanda, ale také jako Ananta-Šéša, nejvyšší had. A tam dole na dně vesmíru, kde přebývá, jsou *nágové*, kteří Ho uctívají. Chápu, že On je Nejvyšší Pán. Tak se stali jeho oddaními. Ne všichni, ale někteří ano. Mnoho jich je jen závistivých a jedovatých a nebezpečných. Ale vidíme tu milost. Pán Ananta-Šéša jedná jako služebník Pána Višnu. Ten, kdo jedná jako služebník nebo zástupce Pána, je ještě milostivější, protože chce vidět, aby se všichni vrátili do útočiště Pánových lotosových nohou. Každopádně bychom ale neměli poklesnout do této kategorie *duškritina*. To je důležitý rozdíl, který bychom měli chápat: že existuje pokleslý *jógí* a pak démon, který se ze závisti vědomě odvrátil od zbožných činností. Nějaké otázky?

Otázka: Říká se, že svaté jméno zničí všechny hříšné reakce a také že budou zničeny v době zasvěcení. Jak tomu rozumět?

Odpověď: Při zasvěcení dostaneš svaté jméno. Zasvěcení je začátkem zpívání svatého jména podle pokynů. Mnoho lidí pokyny duchovního mistra potřebuje, protože nevíme, jak zpívat svaté jméno bez přestupků. Pokud můžeš zpívat svaté jméno bez přestupků, tak je to pěkné, nepotřebuješ zasvěcení. Svaté jméno tě vysvobodí. Ale my bychom měli uvažovat tak, že prostě pořád děláme přestupky. Nakonec koho přišel Pán Čaitanja vysvobodit? Ty, kdo jsou pokleslí. Takže udělal toto aranžmá, aby zachraňoval ty, kdo poklesli k hříšnému životu. Proto existuje *guru-parampará*, proto je tady zasvěcení a proto jsou tady pokyny. Musíme se naučit zpívat tak, abychom se při tom vyhýbali deseti přestupkům. To začíná zasvěcením. Takže to je jako když je hurikán a uprostřed toho víru je místo, kde je klid – kolem nás blázní celá ta špatná *karma*, ale duchovní mistr nám dělá to klidné místo, kde můžeme sloužit Kršnovi. Prostě nás od toho chrání.

Otázka: Pokud někdo oddaně sloužil Kršnovi, kde se v něm pak vezme ta závist, že se z něj stane *duškritina*?

Odpověď: Pochází ze závisti. Každý může být závistivý a existuje i závist v duchovním světě. To je transcendentální závist. Jsou dvě křídla *gopíí*. A každé to křídlo vede jedna hlavní *gopí*; je tu tedy Rádharání proti Čandraválí. Ta dvě křídla, to je jako dvě armády. Pořád spolu soupeří, aby získaly Kršnovu pozornost a kují proti sobě pikle. Pořád se tady vede politika mezi těma dvěma tábory *gopíí*. Špehují jedna druhou, šíří hrozné zvěsti o sobě navzájem a prostě je to silná politika žen. Ale to všechno je pro potěšení Kršny. Není tam ten jedovatý postoj, jaký vidíme v hmotném světě. A to je velice těžké pochopit, protože to je závist v čisté lásce. A jen to slouží Kršnovu požitku. Rúpa Gósvámí to vyjevil ve svých hrách o *gopíích* a jejich zábavách s Kršnou. Z konečného hlediska se mají všechny tyto *gopie* navzájem rády. Je tam jedna dojemná scéna, když Kršna odjel z Vrndávanu do Matury a potom do Dváraky. Šrímatí Rádharání tehdy přišla za Šrímatí Čandraválí a padla k jejím lotosovým nohám a plakala: „Kršna je teď pryč a já mám zlomené srdce. On tě měl mnohem radši než mě, prosím tě, dej mi kapku svojí lásky ke Kršnovi.“ Čandraválí pak objímala Rádharání: „To je v pořádku, ty ho máš ráda víc než já.“ Takže ve skutečnosti jsou všechny *gopie* čistými oddanými, kteří se navzájem milují a milují Kršnu. Ta závistivost je zábava pro zvětšení Kršnova potěšení. Jako i v hmotném světě, když se o nějakého mladého muže dívky perou, cítí se dobře. Líbí se mu to. Takhle tedy zvětšují Kršnův požitek. Tím chci říci, že všechno, i závist, má svůj původ v duchovním světě. Sklon závidět je v duši. Musíme jen vědět, jak ho využít ve službě Kršnovi. Jako Hanumán byl závistivý vůči Rávanovi, zuřivě bojoval proti jeho démonům. Byl úplně divoký, zabíjel je po stovkách a tisících. Velmi nadšeně. To je správné využití závisti, která má svůj kořen v duši.

Jako to vidíme v písni Bhaktivinóda Thákura, kde Kršnovi přísahá: „Nikdy se nebudu sdružovat s neoddanými a poslouchat, co říkají.“ Říká tam, že to mocně slibuje. Prakticky tak dělá z neoddaných nepřátele. Teď slyšíme, že bychom to neměli dělat, ale naši *áčárjové* nás učí, že to musíme dělat, abychom zaměstnali svou závist. To neznámá, že bychom měli jít ven a házet na *karmí* společnost bomby; válku proti *karmím* vedeme svým kázáním. Musíme je vidět jako tábor protivníků, jako tábor Kaliho, démona. Musíme se pořád snažit ten jejich tábor zmenšovat. Rozdáváním knížek a tím, že z nich budeme dělat oddané. To je správné využití těch sklonů k závist. Tím se očišťují. Pokud to neděláme a dokonce si myslíme, že *karmí* jsou lepší než my, tak potom budou tyto sklony k závist rozdělovat oddané. Nebudeme mít pro ně využití a budeme si myslet, že *karmí* jsou lepší. My jim nemáme co kázat, máme sami tolik problémů. Proč máme problémy? Kvůli němu a kvůli němu. A tak se hnutí Haré Kršna rozdělí na mnoho táborů. To je závistivost. To je špatně zaměřená závist. Proto je tak důležité pro nás, pro naše očištění, toto rozdělení na oddané a neoddané. Pokud je někdo oddaný, měli bychom se s ním přátelit a založit silné spojenectví proti táboru neoddaných. Pokud to někdo nedělá, začíná to *asat-sangou* neboli

pojetím, že neoddaní jsou pěkní. Musíme se od nich učit. Pěknou vědu a černou magii, esoterické léčení. To se musíme naučit. Jakmile to někdo udělá, tak se odděluje od ostatních oddaných. Musíme tedy být pevní. K čertu s těmi neoddanými; pokud se nestanou oddanými, tak ať jdou k čertu s tou jejich vědou a všemi těmi nesmysly. My přijímáme věci, které jsou praktické a používáme je ve službě Kršnovi. To je jako studená válka, když posílali špióny, kteří kradli plány a přenášeli je do druhého tábora. Pořád je to v náladě války. Ne že oni jsou úžasní a my bychom měli dělat to, co oni, a být šťastní jako jsou oni. Oni nejsou šťastní. Jakmile si někdo začne myslet, že *karmí* jsou šťastní, tak je to blázen.

Šríla Prabhupáda ki jay!